

Problémy chovateľov hydiny

Zahraničné obchodné reťazce už od roku 2019 avizujú, že po roku 2025 nebudú predávať vo svojich prevádzkach v SR žiadne slovenské vajcia z klieťkových chovov. A to napriek tomu, že zatiaľ nie je schválený žiadny európsky ani slovenský právny predpis, ktorý by zakazoval chov nosníc v klieťkových systémoch. Aj preto sa v SR podobne ako v okolitých krajinách postupne realizuje rekonštrukcia klieťkových chovov na podstielkové a voliérové chovy.

ÚHS už dlhodobo informuje naše rezortné ministerstvo, že na prerobenie všetkých klieťkových chovov bude nevyhnutné vynaložiť investície v desiatkach miliónov EUR a že chovatelia nosníc tieto prostriedky nemajú k dispozícii vo forme vlastných zdrojov. Napriek tomu, že ÚHS upozorňuje na tento problém už viacero rokov, do roku 2023 neboli na prerobenie klieťkových chovov schválené žiadne finančné prostriedky. Do minuloročnej výzvy PPA z Programu rozvoja vidieka SR boli predložené aj projekty chovateľov nosníc na rekonštrukciu klieťkových chovov. Napriek tomu, že chov nosníc bol zaradený medzi zvýhodnené projekty, máme informácie od viacerých chovateľov nosníc, že im projekty neboli pre nedostatok finančných prostriedkov schválené.

Na Slovensku sa ku koncu roka 2022 chovalo v intenzívnych chovoch 3 048 746 kusov nosníc. V rámci štruktúry chovov nosníc na Slovensku sa chová 73,7 % nosníc v klieťkových chovoch, 22,4 % nosníc v podstielkových chovoch, 3,7 % nosníc vo voľných výbehoch a 0,2 % v biochovoch. Napriek tomu, že počas prvého polroka 2023 prišlo k prerobeniu ďalších chovov, stále máme v SR 2 milióny nosníc v klieťkových chovoch, keďže vzhľadom na viaceré okolnosti, najmä nedostatok finančných prostriedkov, sa za polrok znížil počet klieťkov asi o 1,3 percenta. Podobne sú však na tom aj viaceré ďalšie krajiny. Ale sú aj také, napríklad, Belgicko, Holandsko či Dánsko kde vzrástol podiel klieťkových chovov nosníc.

Na prerobenie všetkých klieťkových chovov bude na Slovensku nevyhnutné vynaložiť investície vo výške 40 miliónov EUR, ďalších 20 miliónov EUR bude potrebných na rekonštrukcie odchovu mládok. Tieto finančné prostriedky však chovatelia nosníc nemajú k dispozícii. A najväčší problém nastáva u tých subjektov, ktorým finančné prostriedky v rámci PRV neboli schválené, pretože peniaze im odmietajú poskytnúť aj banky. Tie podmieňujú poskytnutie úveru schválením projektu zo strany PPA.. Hoci hydinári projekty vypracovali, zo šiestich boli schválené iba dva.

Ak nepríde k rekonštrukcii dostatočného množstva klieťkových chovov v SR do roku 2025, nastane problém s odbytom vajec z klieťkových chovov v zahraničných obchodných reťazcoch a slovenské vajcia môžu byť nahradené vajcami zo zahraničia. Preto chovatelia nosníc žiadajú MPA RV SR, aby vyčlenilo finančné prostriedky na rekonštrukciu klieťkových chovov a vyhlásilo samostatnú výzvu pre chovateľov nosníc, aby neprišlo k likvidácii veľkého počtu chovov hydiny v SR aj po roku 2025.